

Väga lugupeetud

Stockholmi Eesti Algkooli Noolekogu

Ärakirjad: Eesti Komitee'le

Lastevanemate Komitee'le

Stockholmi Eesti Algkooli Süprade Seltsile

Eesti Komitee Koolitöökannale ja

Stockholmi Eesti Algkooli Juhatajale

Paar aastat tagasi palusin suuliselt Stockholmi Eesti Algkooli Süprade Seltsi esimeest astuda samme vastavate võimude juures, et väljaspool Stockholmi linna piire asuvad eesti lapsed saaksid samade eeliste osaliseks odavamate sõidupiletite oas omnibussides ja tram- mides kui Stockholmi linnas asuvad eestlaste lapsed Stockholmi Eesti Algkooli sõitmisel.

Mainitud küsimuses on koolijuhataja poolt pöördutud korduvalt Stockholmi Linna Koolivalitsuse poole väljaspool Stockholmi elavatele eesti õpilastele sõidusoodustuse saamiseks, kuid vastus on olnud eitav.

Ka üksikute lastevanemate poolt on pöördutud kohalike koolivalit- suse poole samas küsimuses, kuid tulemusteta.

Kahjuks pole ma senini lähemalt kuulnud Algkooli Süprade Seltsi taotluste tulemustest. Nõnda palju on aga selge, et lapsed, kes näiteks Solnast, Bergshamrast, käivad Eesti Algkooli, ka täna peavad lunastama poole hinnaga kuupileteid omnibussil sõitmiseks kooli. Sellest julgen järeldada, et ülalmainitu kehtib kõigi laste kohta, kes väljastpoolt Stockholmi linna piire Eesti Algkoolis õpivad või tahaksid õppida kuid on pidanud sellest loobuma majanduslikel põhjustel.

Laste vanemad, kes elavad Stockholmi eeslinnades, mis alluvad Stockholmi linnavalitsusele on asetatud palju halvama seisukorda kui need kes elavad Stockholmi linnas juba kooli kauguse tõttu. Sellele lisandub veel märksa kõrgem sõiduhind liiklemisvahenditel. Näiteks maksab omnibussi pilet kooliõpilasele Bergshamrast - Engelbrektsplani (sõidutee pikkus ca 6 km, sõidu aeg ca 15 min.) Kr 15:50 kuus. Kui arvestada, et õppetöö aastas kestab lühemate vahetega sept. - juuni kuuni s. o. 10 kuud, siis peavad lastevanemad maksma sõidukulude arvel selle aja eest ühe lapse pealt Kr 155:-, millisele summale lisan-

duvad õppemaksude näol Kr. 50:- eelpool mainitud aja eest. Kokku läheb õppimise võimaldamine Eesti Algkoolis makama Kr. 205:- õppeaastas. Kui arvestada lapse normaalõppeaega Eesti Algkoolis 6 aastat, siis peab lapsevanem kandma lisakulusid Kr. 1.230:- ühe lapse pealt kogu õppeaja (6aasta) vältel. Kui aga perekonnast kaks või kolm last Eesti Algkoolis õppimas, mida Rootsi riik toetab eelarve korras, siis peab perekond kandma lisakulude näol kaks või kolm kord suurema summa eelpool mainitud aja jooksul. Loomulikult võivad need kulud olla veel märksa suuremad kui lapsel tuleb sõita kooli kaugemalt. Suurema laste arvuga perekondades võivad sõidukulud olla takistuseks laste emakeelsesse kooli saatmisel. On päris selge toodud tagasihoidlikust näitest, et väikesema sissetulekuga perekondadele pole võimalik kanda neid lisa kulusid ilma perekonna elustandardi languseta. Lapsed võivad jääda juba ainult mainitud majanduslikel kaalutlustel Eesti Algkooli saatmata. Rootsi algkoolid on eeslinnades sageli n. ö. kää- ja juures, lastevanematel ei ole mingit muret lapse saatmise pärast pikal kooli teekonnal, lisa vaeva ega aja kaotust lapse kooli viimisel jne. jne. ega ka üldse mingeid lisa kulusid.

Nii on laste õppima saatmine Eesti Algkooli praegusel kujul ainult nendel vähestel eestlastel ilma eriliste raskusteta ja kuludeta kättesaadav, kes elavad Stockholm linna piirides või omavad isikliku sõiduki ja tööle minnes viivad lapse kooli ning koolist koju.

Teades suuri raskusi korteri puuduse alal, mis valitseb pikemat aega Stockholmis, ei ole võimalik oma soovikohaselt valida korteri asupaika vaid peab leppima sellega kuhu on võimalik saada korterit. Paljudel juhtudel on saanud kaasmaalased korterid just unõueti ehitatavatesse eeslinnadesse või linna lähemasse Umbrusse Stockholmiläänis. Juba see asjaolu ise võib olla lastevanematel suureks aja kaotuseks ja lisakuludega seotud kui töökoht on kaugel.

Bestlased, kes elavad Stockholmiläänis, maksavad oma sissetulekult makse läänivalitsusele, millest osa läheb koolide ülalpidamiseks, lastele tasuta õppevahendite, arstiabi ja toidu muretsmiseks. Need kulud jagunevad laste arvule läänis. Kui eestlaste lapsed saadetakse Stockholm Eesti Algkooli õppima siis jäävad need summad läänivalitsuse kassasse ja arvatavasti Stockholm linn kannab laste õppevahendite ja toitlustuse kulud. Oleks loomulik, et läänivalitsus, kes maksud sisse kaaseerib vähemalt siis nendelt lastevanematelt saadud maksude arvel võimaldaks lastele tasuta või suurema hinnaalandusega sõidupileteid Stockholm Eesti Algkooli sõitmiseks, mis nagu nii on palju väiksem kulu kui õppevahendid ja teised kooli haldusega seoses olevad kulud lapse kohta ja ei sunniks neid väheseid lastevanemaid kes oma lapsi

tahavad enakeelsesse kooli saata, kandma lisa kulusid liikluskulude näol. Teguni arusaamatuks jääb Eesti Algkooli küsimus kui mõelda, et kooli ülevalpidamise kuludest on suurem osa vist oma kanda võtnud Rootsi riik ja tekitab Eesti Algkooli riigi eelarve korras, teiselt poolt läänivalitsus ei soodusta laste kooli saatmist mida riik üleval peab. Kuna eestlaste arv ei ole kuigi suur siis ei võiks lastele tasuta sõidupiletite võimaldamine Eesti Algkooli tekitada Stockholmi läänivalitsusele mingeid majanduslikke raskusi. Küll oleks selline vastutulek suurks kergenduseks lastevanematele, kellede lapsed käivad praegu Eesti Algkoolis ja kindlustaks ka tulevikus suurema huvi eestlaste hulgas oma laste Eesti Algkooli saatmise vastu.

Arvestades, et sellest küsimusest on huvitatud paljud lastevanemad praegu ja ka tulevikus, Sellepärast loodan, et Stockholmi Eesti Algkooli Hoolekogu võtab sel pool ülestõstatud küsimuse koosteiste asjast huvitatud organisatsioonidega tõsiselt kaalumisele ja püüab leida lahendust ning astub energilisi samme nende pidurdavate tegurite kõrvaldamiseks, mis hoiavad eemale eesti lapsi enakeelsest algkoolist.

Solnas, 9 veebruaril 1957.

Suurima austusega

K. Sõmermaa

K. Sõmermaa

Lastevanem

Adress: Lostigen 10 - 1, Solna 7.

Tel. 30 69 44